

Polityka Ładu Korporacyjnego w Banku Rumia Spółdzielczym

Rumia, marzec 2018 r.
Właściciel regulacji: Dyrektor Zespołu Administracji i Kadr

Wprowadzenie

W związku z podjęciem przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwały nr 218/2014 z 22.07.2014 w sprawie wydania „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, Bank Rumia Spółdzielczy, zwany dalej „Bankiem”, oświadcza, że przyjął i stosuje wyżej powołane Zasady Ładu Korporacyjnego określone w dokumencie KNF, zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikających ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. W związku z powyższym Bank uchwała i wdraża niniejszy akt - „Polityka ładu korporacyjnego w Banku Rumia Spółdzielczym”, zwany dalej „Polityką”.

Polityka Ładu Korporacyjnego stanowi zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Rozdział 1. Postanowienia ogólne.

§ 1

1. Niniejsza „Polityka ładu korporacyjnego w Banku Rumia Spółdzielczym” jest zbiorem zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne w Banku, w tym relacje z członkami i z klientami Banku, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania. Została ona przygotowana w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego, Uchwałę Nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 roku w sprawie wydania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” i wewnętrzne akty normatywne, które mogą podlegać zmianom w okresie obowiązywania Polityki. Zmienione przepisy prawa mają pierwszeństwo przed postanowieniami Polityki.
2. Bank Rumia Spółdzielczy z siedzibą w 84-230 Rumia, ul. Morska 21, województwo pomorskie, działa w formie prawnej spółdzielni i jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000073381, NIP 586-010-38-60, Regon nr 00049621900000.
3. Ramy ładu korporacyjnego Banku Rumia Spółdzielczego tworzą:
 - 1) Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1826 ze zm.)
 - 2) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1876),
 - 3) Ustawa z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze, (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1560 ze zm.),
 - 4) Statut Banku Rumia Spółdzielczego,
 - 5) Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego,
 - 6) Indywidualne zalecenia dla Banku Rumia Spółdzielczego wydawane przez Komisję Nadzoru Finansowego,
 - 7) Wewnętrzne akty prawne.

§ 2

Przez określenia użyte w niniejszej Polityce należy rozumieć:

- 1) **Bank** - Bank Rumia Spółdzielczy,
- 2) **Bank Zrzeszający** – SGB-Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu przy ul. Szarych Szeregów 23a, 60-462 Poznań, zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr KRS: 0000058205, prowadzonym przez Sąd Rejonowy Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, posiadający kapitał zakładowy w wysokości 231 903 900,00 zł (z czego wpłacono: 231 903 900,00 zł), NIP 777 00 05 362, Regon nr 00484824700000,
- 3) **centrala** – centrala Banku,
- 4) **EBA** – European Banking Authority,
- 5) **Klient Banku** – klient instytucjonalny lub konsument,
- 6) **KNF** – Komisja Nadzoru Finansowego,
- 7) **oddział** – placówka operacyjna Banku,
- 8) **organ stanowiący** – Zebranie Przedstawicieli lub Zebranie Grup Członkowskich,
- 9) **Prawo bankowe** – Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1876),
- 10) **Prawo spółdzielcze** - Ustawa z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze, (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1560 z póź. zm.),
- 11) **Rada Nadzorcza** – organ nadzorczy w Banku, do którego członkowie powoływani są na zasadach określonych w Statucie, sprawujący kontrolę i nadzór nad działalnością Banku,
- 12) **Statut** – Statut Banku,
- 13) **Strona internetowa Banku** – <http://www.bankrumia.pl/>

- 14) **Zarząd** – organ zarządzający w Banku, do którego członkowie powoływani są na zasadach określonych w Statucie, kierujący działalnością Banku oraz reprezentujący Bank na zewnątrz,
- 15) **Zebranie Przedstawicieli** – najwyższy organ Banku, będący organem stanowiącym,
- 16) **Zebranie Grup Członkowskich** – organ stanowiący Banku.

§ 3

Bank przestrzega wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze wydane przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez KNF oraz EBA, a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organów nadzoru oraz uwzględnia indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

Rozdział 2. Organizacja i struktura organizacyjna.

§ 4

1. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności.
2. Organizacja Banku obejmuje zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co zostało należycie unormowane w odpowiednich regulacjach wewnętrznych.
3. Organizacja Banku zakłada podział władzy na:
 - a) organy stanowiące, tj. Zebranie Grup Członkowskich, Zebranie Przedstawicieli;
 - b) organ nadzorujący, tj. Rada Nadzorcza;
 - c) organ zarządzający, tj. Zarząd.
4. Organizacja Banku znajduje odzwierciedlenie w strukturze organizacyjnej.

§ 5

1. Bank posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Struktura organizacyjna obejmuje i odzwierciedla cały obszar działalności Banku, wyraźnie wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań. Dotyczy to zarówno podziału zadań jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne centrali, oddziały oraz poszczególne stanowiska albo grupy stanowisk.
2. Struktura organizacyjna Banku została określona w taki sposób, by nie zachodziły wątpliwości co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych, jednostek terenowych i stanowisk lub grup stanowisk, a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności komórek organizacyjnych, jednostek terenowych i stanowisk lub grup stanowisk.
3. Statut Banku reguluje podstawową Strukturę organizacyjną Banku.
4. Szczegółowy podział kompetencji pomiędzy poszczególne jednostki organizacyjne Banku określa Struktura organizacyjna Banku oraz Regulamin organizacyjny.
5. Bank zapewnia jawność struktury organizacyjnej, unormowanej postanowieniami swoich regulacji wewnętrznych poprzez zamieszczenie jej podstawowego schematu na stronie internetowej Banku.

§ 6

Bank, kierując się przepisami prawa powszechnie obowiązującego, zapewnia w swoich aktach wewnętrznych, że każdy z jego organów posiada określone postanowieniami Statutu kompetencje i że jest niezależny w podejmowaniu decyzji (bez możliwości podejmowania

decyzji przez organy nieuprawnione do ich podjęcia w świetle przepisów prawa powszechnie obowiązujących i regulacji wewnętrznych).

§ 7

1. Bank określa własne cele strategiczne przy uwzględnieniu charakteru oraz skali prowadzonej działalności. Cele Banku, określone w Strategii Banku oraz Strategii zarządzania ryzykiem, przyjętych przez Radę Nadzorczą, realizowane są bezpośrednio poprzez centralę i sieć oddziałów Banku.
2. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie zakładanych strategicznych celów z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w jego działalności. Bank zarządza ryzykiem występującym w jego działalności, określonym w Strategii zarządzania ryzykiem oraz innych aktach wewnętrznych powiązanych z tą Strategią.
3. Organizacja Banku umożliwia niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy konieczne jest odstępianie lub nie jest możliwe realizowanie przyjętych celów strategicznych z powodu nieoczekiwanych zmian w otoczeniu gospodarczym lub prawnym Banku albo, gdy dalsza realizacja przyjętych celów może prowadzić do naruszenia norm określonych regulacjami dotyczącymi prowadzenia działalności przez Bank lub ustalonych zasad postępowania.
4. Bank stosuje plany ciągłości działania mające na celu zapewnianie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.
5. Regulacje wewnętrzne Banku uwzględniają scenariusze, według jakich postępować powinien Bank w sytuacjach podwyższonego ryzyka lub zdarzeń nieprzewidzianych (nagłych). Bank konstruując Strategię Banku uwzględnia nagłe zmiany makroekonomiczne.

§ 8

1. Organizacja Banku zapewnia, że:
 - 1) wykonywanie zadań z zakresu działalności Banku jest powierzane osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie,
 - 2) przy określaniu zakresu powierzanych zadań brana jest pod uwagę możliwość właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku,
 - 3) prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy należycie uwzględniane, w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.
2. Obowiązująca w Banku zasada należytej ochrony praw pracowniczych, określona w pkt 3 ustępu poprzedzającego, znajduje odzwierciedlenie między innymi w Polityce kadrowej Banku oraz Regulaminie pracy i Regulaminie wynagradzania.

§ 9

1. Bank wprowadza anonimowy sposób powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku, zapewniając możliwość korzystania z tego narzędzia przez pracowników bez obawy negatywnych konsekwencji ze strony kierownictwa i innych pracowników Banku.
2. Zarząd Banku przedstawia Radzie Nadzorczej Banku raporty dotyczące powiadomień o poważnych nadużyciach.

§ 10

1. Zmiany struktury organizacyjnej Banku będą spójne w szczególności ze Statutem Banku, jako podstawowym aktem ustrojowym dotyczącym utworzenia i funkcjonowania Banku oraz sposobu działania jego organów.

2. Wymóg, o którym mowa w ust. 1, jest zachowany również w odniesieniu do innych dokumentów wewnętrznych związanych z organizacją i funkcjonowaniem poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk centrali, a także oddziałów.
3. Pracownicy Banku mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji o zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych.

Rozdział 3. Relacja Banku z udziałowcami.

§ 11

1. Z zastrzeżeniem określonym w §12 Polityki, Bank działa w interesie wszystkich udziałowców, z poszanowaniem interesu klientów.
2. Bank przy prowadzeniu działalności bierze pod uwagę interesy wszystkich interesariuszy, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku.
3. Bank zapewnia udziałowcom należyty dostęp do informacji, w szczególności w przypadku podejmowania decyzji przez Zebranie Przedstawicieli. Przy udzielaniu informacji udziałowcom Bank zapewnia ich rzetelność oraz kompletność, nie stosując przy tym preferencji w stosunku do wybranych udziałowców.
4. Udostępnienie informacji członkom Banku odbywa się między innymi poprzez udostępnienie udziałowcom w siedzibie Banku uchwał Zebrań Przedstawicieli, protokołów z tych zebrań, sprawozdań finansowych, a także przedkładanie na każde żądanie członka Banku, zgodnie z przepisami Prawa spółdzielczego oraz postanowieniami Statutu, uchwał Rady Nadzorczej i Zarządu. Z zachowaniem obowiązujących przepisów dotyczących tajemnicy bankowej i tajemnicy przedsiębiorstwa oraz zwalczania nieuczciwej konkurencji i przeciwdziałania nieuczciwym praktykom rynkowym, udziałowiec uprawniony jest również do uzyskania odpisów regulaminów oraz do zapoznawania się z treścią umów zawieranych przez Bank, o ile umowy te nie dotyczą czynności bankowych.

§ 12

1. Bank, kierując się przepisami Prawa bankowego oraz Prawa spółdzielczego, w pierwszej kolejności chroni interesy klientów Banku, a następnie członków Banku.
2. Zasada wyrażona w ustępie poprzedzającym nie stoi w sprzeczności z dbaniem o interes udziałowca Banku, który korzysta z szeregu uprawnień nadanych mu przez Statut.
3. Podstawowym prawem udziałowca Banku jest prawo do brania udziału w organach stanowiących, korzystania z produktów Banku, a także korzystania z działań zmierzających do rozwoju społeczno - kulturalnego środowiska lokalnego.

§ 13

1. Udziałowcy Banku powinni współdziałać przy realizacji jego celów oraz zapewniają bezpieczeństwo działania tej instytucji.
2. Z zachowaniem zasady określonej w §6 niniejszej Polityki, udziałowcy mogą wpływać na funkcjonowanie Banku wyłącznie poprzez decyzje Zebrania Przedstawicieli, nie naruszając kompetencji pozostałych organów. Nieuprawnione wywieranie wpływu na Zarząd lub Radę Nadzorczą Banku będzie zgłoszone Komisji Nadzoru Finansowego.
3. Udziałowcy w swych decyzjach powinni kierować się interesem Banku.
4. Zwołanie Zebrania Przedstawicieli w sytuacji, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku następuje niezwłocznie, z zachowaniem przepisów ustawy Prawo spółdzielcze i postanowień Statutu Banku.
5. Udziałowcy powinni efektywnie korzystać z narzędzi nadzoru właścicielskiego, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Organy Banku funkcjonują w taki sposób, by zapewniać rozdzielenie funkcji właścicielskich i zarządczych. Obecność udziałowca w Zarządzie wymaga ograniczenia w Radzie Nadzorczej Banku jego roli, jak i roli podmiotów powiązanych z takim udziałowcem

(w szczególności rodzinnie lub gospodarczo, poza udziałem w Banku), w celu uniknięcia obniżenia efektywności nadzoru wewnętrznego.

§ 14

1. Udziałowcy niebędący członkami Zarządu Banku nie mogą ingerować w sposób sprawowania zarządu, w tym w prowadzenie spraw przez Zarząd Banku.
2. Wprowadzanie uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla udziałowców Banku musi być uzasadnione i służyć realizacji istotnych celów działalności Banku. Posiadanie takich uprawnień przez udziałowców musi zostać odzwierciedlone w podstawowych aktach ustrojowych Banku.
3. Uprawnienia udziałowców nie mogą prowadzić do utrudnienia prawidłowego funkcjonowania organów Banku lub dyskryminacji pozostałych udziałowców
4. Udziałowcy nie mogą wykorzystywać swojej pozycji do podejmowania decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z Banku do innych podmiotów, a także do nabycia lub zbycia albo zawierania innych transakcji powodujących rozporządzenie przez Bank jego majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu Banku.

§ 15

1. Dla utrzymania swojej pozycji rynkowej i dla osiągnięcia założonych przez Bank celów kapitałowych ustala się niniejszym górną granicę wysokości udziału w zysku wypłacanego członkom Banku.
2. Z zastrzeżeniem określonych w ust. 3 uwarunkowań dla podejmowania decyzji w przedmiotowym zakresie, z tytułu dywidendy należnej do wypłaty i podziału pomiędzy członków Banku nie może być przeznaczona kwota większa niż odpowiadająca dwukrotności wysokości oprocentowania 12 – miesięcznych wkładów terminowych dla osób fizycznych, obowiązującego w Banku na dzień 31 grudnia roku obrotowego, za który dokonuje się podziału nadwyżki.
3. Decyzje w zakresie wypłaty dywidendy są łącznie uzależnione od:
 - a) potrzeby utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych,
 - b) realizacji strategicznych celów Banku,
 - c) zajścia konieczności wzmocnienia bazy kapitałowej Banku celem poprawy jego zdolności do absorbowania potencjalnych strat,
 - d) poziomu posiadanego bufora kapitałowego, pozwalającego na stabilne funkcjonowanie Banku w sytuacjach kryzysowych,
 - e) okoliczności objęcia Banku ewentualnym postępowaniem naprawczym, bądź powstania przesłanek mogących uzasadniać wszczęcie takiego postępowania w przyszłości,
 - f) spełnienia kryterium zalecanego przez KNF poziomu współczynnika kapitału podstawowego Tier 1 (CET1),
 - g) spełnienia kryterium zalecanego przez KNF poziomu łącznego współczynnika kapitałowego (TCR),
 - h) odpowiedniego wyniku z oceny końcowej BION wg obowiązującej w Metodycie BION masterskali UKNF,
 - i) odpowiedniego wyniku z oceny BION za poziom ryzyka kapitałowego,
 - j) wyniku z bieżącej oceny adekwatności kapitałowej Banku,
 - k) konieczności uzupełnienia funduszy własnych Banku, jeśli zostały one pomniejszone z tytułu wypłaty zadeklarowanych do zwrotu udziałów członkowskich,
 - l) adekwatności kapitałowej banku zrzeszającego,
 - m) poziomu zaangażowania kapitałowego Banku w banku zrzeszającym w relacji do przyjętych w odpowiednich regulacjach wewnętrznych zrzeszenia zasad dotyczących zaangażowania kapitałowego,

a także uwzględniają one rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

Rozdział 4. Zarząd.

§ 16

1. Zarząd Banku działa w sposób kolegialny.
2. Członkowie Zarządu Banku posiadają kompetencje do prowadzenia spraw Banku wynikające z:
 - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
 - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
 - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonej funkcji.
3. Każdy z członków Zarządu Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
4. Członkowie Zarządu wykonują swoje funkcje w ramach przydzielonych im pionów zgodnie ze Strukturą organizacyjną Banku. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegialnego Zarządu Banku organu zarządzającego dopełniają się w taki sposób, że zapewniony jest odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania Bankiem.
5. W składzie Zarządu Banku zapewniony jest udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnymi w zarządzaniu Bankiem na polskim rynku finansowym.

§ 17

1. Zarząd Banku działając w interesie Banku ma na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przez przepisy prawa, regulacje wewnętrzne oraz rekomendacje nadzorcze.
2. Zarząd Banku realizując przyjętą strategię działalności kieruje się bezpieczeństwem Banku.
3. Zarząd Banku jest jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku.
4. Zarządzanie działalnością Banku obejmuje w szczególności funkcje prowadzenia spraw, planowania, organizowania, decydowania, kierowania oraz kontrolowania działalności Banku.

§ 18

1. W składzie Zarządu Banku jest wyodrębniona funkcja Prezesa Zarządu kierującego pracami tego organu.
2. Członkowie Zarządu Banku ponoszą kolegialną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wprowadzonego Statutem Banku i Regulaminem Organizacyjnym Banku wewnętrznego podziału odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu lub od delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze.
3. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu Banku dokonywany jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny oraz został odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych. Podział ten nie prowadzi do zbędnego nakładania się kompetencji członków Zarządu Banku lub wewnętrznych konfliktów interesów.
4. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie jest przypisany do żadnego członka organu zarządzającego.

§ 19

1. Posiedzenia Zarządu Banku odbywają się w języku polskim.
2. Zarząd sporządza ze swoich posiedzeń protokoły odzwierciedlający przebieg posiedzenia, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie działania Zarządu.
3. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Zarządu Banku sporządzane są w języku polskim.

§ 20

1. Pełnienie funkcji członka Zarządu powinno stanowić główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu. Dodatkowa aktywność zawodowa członka Zarządu, poza Bankiem nie powinna prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływała na wykonywanie funkcji członka Zarządu.
2. Członek Zarządu Banku nie powinien być w szczególności członkiem organów innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwiłby mu rzetelne wykonywanie obowiązków w Banku.
3. Członek Zarządu Banku powinien powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub miałaby negatywny wpływ na jego reputację jako członka Zarządu Banku.
4. Zasady ograniczania konfliktu interesów zostały określone w odpowiedniej regulacji wewnętrznej określającej między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 21

W przypadku niepełnego składu Zarządu Banku, Rada Nadzorcza Banku podejmuje odpowiednie działania w celu jego niezwłocznego uzupełnienia.

Rozdział 5. Rada Nadzorcza.

§ 22

1. Do składu Rady Nadzorczej wybierani są udziałowcy Banku, zgodnie z Prawem spółdzielczym.
2. Członkowie Rady Nadzorczej Banku posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania Banku wynikające z:
 - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych lub stopni naukowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
 - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
 - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonej funkcji.
3. Organ stanowiący, dokonując wyboru członka Rady Nadzorczej, powinien dokonać oceny kandydata ubiegającego się o funkcję członka Rady Nadzorczej uwzględniając wytyczne EBA w tym przedmiocie.
4. Organ stanowiący (dokonujący wyboru) winien także ocenić czy kandydat ubiegający się o funkcję członka Rady Nadzorczej posiada odpowiednie umiejętności, wiedzę i doświadczenie do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej. W stosunku do kandydata na członka Rady Nadzorczej stawiany jest wymóg władania językiem polskim w sposób komunikatywny.
5. Organ stanowiący winien ponadto ocenić czy pozostała aktywność zawodowa i społeczna kandydata na członka Rady Nadzorczej nie stoi w sprzeczności z powierzeniem mu funkcji

- członka Rady Nadzorczej i pozostałe obowiązki pozwolą na aktywne wykonywanie mandatu członka Rady Nadzorczej.
6. W składzie Rady Nadzorczej Banku wszystkie osoby władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnymi w nadzorowaniu Banku na polskim rynku finansowym.
 7. Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
 8. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegialnej Rady Nadzorczej Banku uzupełniają się w taki sposób, aby umożliwić zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Banku.
 9. W ramach Rady Nadzorczej mogą być powoływane doraźnie komitety i komisje.
 10. W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu. Członkowie Komitetu Audytu powołani spośród członków Rady Nadzorczej spełniają wymogi niezależności określone Ustawą z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
 11. Członkowie Rady Nadzorczej, w tym członkowie Komitetu Audytu, podlegają corocznej ocenie kwalifikacji oraz reputacji przez organ dokonujący ich wyboru.
 12. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tą materię, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

§ 23

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad sprawami Banku kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.
2. Rada Nadzorcza Banku posiada możliwość podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzania istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.
3. Rada Nadzorcza Banku oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem.

§ 24

1. Skład liczebny Rady Nadzorczej Banku jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności, zaś ilość wybieranych członków Rady Nadzorczej, regulowana właściwymi postanowieniami Statutu Banku, jest adekwatna do ogólnej liczby członków Banku, zapewniając reprezentację większości środowisk lokalnych.
2. W przypadku zmniejszenia się liczby członków Rady Nadzorczej w trakcie kadencji poniżej minimum wymaganego postanowieniami Statutu, organ dokonujący wyboru zobowiązany jest do niezwłocznego uzupełnienia składu Rady Nadzorczej.
3. W składzie Rady Nadzorczej Banku wyodrębniona jest funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady Nadzorczej. Wybór Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku dokonywany jest w oparciu o doświadczenie oraz umiejętności kierowania zespołem.
4. Pracę Rady Nadzorczej organizuje Prezydium, w skład którego wchodzi Przewodniczący Rady Nadzorczej oraz Zastępca Przewodniczącego i Sekretarz.

§ 25

1. Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku powinien wykonywać swoją funkcję w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę Rady Nadzorczej.

2. Niezbędny poziom zaangażowania przejawia się w poświęcaniu czasu w wymiarze umożliwiającym należyte wykonywanie zadań Rady Nadzorczej Banku.
3. Pozostała aktywność zawodowa członka Rady Nadzorczej Banku nie odbywa się z uszczerbkiem dla jakości i efektywności sprawowanego nadzoru.
4. Członek Rady Nadzorczej Banku powstrzymuje się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na jego reputację jako członka Rady Nadzorczej Banku.
5. Zasady ograniczania konfliktu interesów określone są w odpowiednich regulacjach wewnętrznej określających między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Rady Nadzorczej Banku w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 26

Przedmiotem szczególnego zainteresowania Rady Nadzorczej w toku odbywanych posiedzeń jest coroczny wybór biegłego rewidenta, ocena ryzyka, wystąpienia polustracyjne, a także oceny przeprowadzonych kontroli przez KNF oraz audyt sprawowany przez Bank Zrzeszający, a także ocena BION.

§ 27

1. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą Banku ma charakter stały, a posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż sześć razy w roku. W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje komisja rewizyjna¹, co pozostaje unormowane w Regulaminie Rady Nadzorczej i w Planie pracy Rady Nadzorczej.
2. W przypadku stwierdzenia w toku wykonywania nadzoru nadużyć, poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej lub innych poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku, Rada Nadzorcza podejmuje odpowiednie działania, w szczególności powinna zażądać od Zarządu Banku wyjaśnień i zalecić mu wprowadzenie skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.
3. Rada Nadzorcza Banku, jeżeli jest to niezbędne dla sprawowania prawidłowego i efektywnego nadzoru, może wystąpić do Zarządu Banku o powołanie wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach.
4. Rada Nadzorcza, zgodnie z zasadami określonymi bliżej w Regulaminie działania Rady Nadzorczej, musi sporządzać ze swoich posiedzeń protokół odzwierciedlający przebieg posiedzenia.
5. Jeśli członkowie Rady Nadzorczej Banku zgłoszą zdanie odrębne, informację oraz powody zgłoszenia zamieszcza się w protokole, o którym mowa w ustępie poprzedzającym.

§ 28

Rada Nadzorcza Banku będzie dokonywała regularnej corocznej oceny stosowania zasad wprowadzonych niniejszym dokumentem, a wyniki tej oceny będą udostępniane na stronie internetowej Banku oraz przekazywane pozostałym organom Banku.

¹ Komisja rewizyjna funkcjonuje do dnia ukonstytuowania się nowej Rady Nadzorczej, nie później niż do dnia 14 czerwca 2018 r.

Rozdział 6. Polityka wynagradzania.

§ 29

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków organu Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania zostały określone w odpowiednich wewnętrznych aktach prawnych Banku .
2. Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku.
3. Rada Nadzorcza przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli, raz w roku, raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku.
4. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

§ 30

1. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komisjach / komitetach są wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu.
2. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalone jest przez Zebranie Przedstawicieli.
3. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej są transparentne i zawarte w uchwale Zebrania Przedstawicieli.

§ 31

1. Rada Nadzorcza, uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli, odpowiada za wprowadzenie wewnętrznego aktu prawnego określającego zasady wynagradzania członków Zarządu Banku, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia.
3. W odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje odpowiedzialność za wprowadzenie odpowiedniego wewnętrznego aktu prawnego i nadzór w tym obszarze ciąży na Zarządzie Banku.
4. Zmienne składniki wynagrodzenia członków Zarządu Banku lub osób pełniących kluczowe funkcje są uzależnione, w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania Bankiem oraz uwzględniają długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Ustalając zmienne składniki wynagrodzenia uwzględnia się także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premiowych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych. Ustalona polityka wynagradzania nie stanowi zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności Banku.
5. Wynagrodzenie członka Zarządu Banku lub osób pełniących kluczowe funkcje jest finansowane i wypłacane ze środków Banku.

Rozdział 7. Polityka informacyjna.

§ 32

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby jego udziałowców oraz klientów.
2. Bank zapewnia wszystkim udziałowcom równy dostęp do informacji.
3. Zarówno każdy członek Banku, jak i klient Banku niezależnie od swego statusu (klient instytucjonalny/konsument) posiada prawo do informacji, ujawnianej w siedzibie centrali Banku, jego oddziałach lub na stronie internetowej Banku, na warunkach i w granicach

które zostały przez Bank określone postanowieniami odrębnej regulacji – „*Ogólnymi zasadami dotyczącymi polityki informacyjnej Banku Rumia Spółdzielczego w kontaktach z klientami i udziałowcami*”. Dokument ten określa w szczególności zasady i terminy udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom.

4. Polityka informacyjna Banku oparta jest na ułatwianiu dostępu do informacji. W szczególności Bank:
 - a) zgodnie z odrębną regulacją wewnętrzną - „*Polityką informacyjną w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału w Banku Rumia Spółdzielczym*” corocznie udostępnia klientom i udziałowcom w siedzibie centrali i oddziałów Banku sporządzone w formie pisemnej raporty zawierające informacje finansowe, pod nazwą „Informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału”, przy czym nie wyklucza to dodatkowego zastosowania przez Bank również innych form publikacji przedmiotowych raportów;
 - b) na podstawie przepisów odpowiednich ustaw składa i publikuje swoje sprawozdania finansowe odpowiednio w Krajowym Rejestrze Sądowym i w „Monitorze Spółdzielczym”.
5. W wykonaniu obowiązującej w Banku polityki informacyjnej Bank na swojej stronie internetowej udostępnia dane określające podstawową strukturę organizacyjną Banku, skład organów Banku, dane rejestrowe Banku oraz nazwy outsourcerów z których usług korzysta na podstawie zawartych umów o współpracy. Adres strony internetowej Banku jest dostępny dla członków Banku i klientów Banku w siedzibie centrali i oddziałów Banku.
6. Polityka informacyjna zapewnia ochronę informacji oraz uwzględnia odrębne regulacje wynikające z przepisów szczególnych regulujących funkcjonowanie Banku.

Rozdział 8. Działalność promocyjna i relacje z klientami.

§ 33

1. Działalność promocyjna Banku oraz wzajemne relacje z Klientami Banku, a w szczególności z konsumentami, są poddane szczególnym rygorom. Bank w swoich działaniach dąży do ochrony interesu konsumenta, otaczając go opieką oraz udzielając wszelkich niezbędnych informacji, koniecznych do korzystania przez niego z produktów bankowych.
2. Przekaz reklamowy dotyczący usługi lub produktu oferowanego przez Bank albo jego działalności, zwanego dalej jako „przedmiot reklamowany”, jest rzetelny i nie wprowadza w błąd oraz cechuje się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu jak również dobrych obyczajów.
3. Przekaz reklamowy w sposób jasny wskazuje, jakiego produktu lub usługi dotyczy.
4. Przekaz reklamowy nie eksponuje korzyści w taki sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.

§ 34

Bank dochowuje starań aby przekaz reklamowy nie wprowadzał w błąd, ani nie stwarzał możliwości wprowadzenia w błąd, w szczególności co do:

- 1) charakteru prawnego przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klienta,
- 2) tożsamości podmiotu reklamującego,
- 3) istotnych cech przedmiotu reklamowanego,
- 4) korzyści, które można osiągnąć nabywając lub korzystając z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, w którym powstają,
- 5) ponoszonych przez klienta całkowitych kosztów związanych z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, którego te koszty dotyczą,
- 6) czasu, wartości i terytorialnej dostępności przedmiotu reklamowanego,
- 7) ryzyka związanego z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego.

§ 35

Przy tworzeniu oraz publikacji przekazu reklamowego Bank w szczególności:

- 1) czuwa nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu Banku lub na jego rzecz,
- 2) zapewnia odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkimi wskazaniem i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego,
- 3) zapewnia, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami przedmiotu reklamowanego w tym przekazie, w szczególności z informacjami wymaganymi przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi,
- 4) podaje źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub innych danych.

§ 36

Proces oferowania produktów lub usług finansowych powinien być prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby w celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom informacji oraz udzielania im zrozumiałych wyjaśnień.

§ 37

1. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty lub usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane.
2. Na etapie przedstawiania charakteru i konstrukcji rekomendowanego produktu lub usługi finansowej Bank oraz podmioty z nimi współpracujące uwzględniają potrzeby, o których mowa w ust. 1, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie to uzasadnione, pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptacji ryzyka.

§ 38

Bank oraz współpracujące z nim podmioty rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informują o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi).

§ 39

1. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, są udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.
2. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, są przedstawione klientowi przez Bank oraz podmioty z nią współpracujące przed podjęciem przez niego decyzji co do zawarcia umowy.
3. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu Bank przekazuje klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.
4. Bank podejmuje odpowiednie działania i dokłada należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych.

§ 40

1. Bank prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji oraz podejmuje działania zaradcze zmierzające do ograniczenia sytuacji, powodujących ich występowanie w przyszłości.
2. Bank ułatwia klientom Banku składanie reklamacji na wykonywane przez Bank usługi, które w opinii skarżących wykonywane były w sposób niezgodny z ofertą, a także składania skarg na działalność Banku jako instytucji, która w opinii skarżących nie znalazła ich akceptacji.
3. Bank opracowuje i udostępnia swoim klientom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji. Są one opublikowane w postaci dokumentu pt. „Zasady składania reklamacji/skarg/wniosków”, zamieszczonego na stronie internetowej Banku.
4. Proces rozpatrywania skarg i reklamacji przez Bank prowadzony jest niezwłocznie nie później niż w terminie 30 dni. Bank analizując złożone reklamacje i skargi dąży do ich wnikliwego rozpatrzenia, kierując się rzetelnością, wnikliwością i obiektywizmem oraz poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów przyjętych przez Związek Banków Polskich.

§ 41

Treść odpowiedzi na skargę lub reklamację zawiera, o ile to możliwe, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze.

§ 42

Bank dąży do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami.

§ 43

Bank dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów, działa profesjonalnie i dba o reputację instytucji zaufania publicznego.

Rozdział 9. Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne.

§ 44

1. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie:
 - 1) prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego,
 - 2) zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
2. Na proces zapewniania realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej składa się organizacja kontroli wewnętrznej, mechanizmy kontrolne oraz szacowanie ryzyka nieosiągnięcia celów wymienionych w ust. 1.
3. Bank dokumentuje proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.

§ 45

1. System kontroli wewnętrznej Banku obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku
2. Zarząd Banku opracowuje i wdraża adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, a Rada Nadzorcza Banku dokonuje okresowej oceny adekwatności, efektywności i skuteczności zarówno całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów.
3. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych przypisane są odpowiednie zadania związane z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.

§ 46

1. Bank opracowuje i wdraża efektywną, skuteczną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.
2. Obowiązujący w Banku sposób organizacji funkcji zapewnienia zgodności gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.

§ 47

1. Bank zapewnia efektywną, skuteczną i niezależną funkcję audytu wewnętrznego mającą w szczególności za zadanie regularne badanie adekwatności, skuteczności i efektywności, w szczególności systemu kontroli wewnętrznej, funkcji zapewnienia zgodności i systemu zarządzania ryzykiem.
2. Sposób organizacji funkcji audytu wewnętrznego gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.
3. Audyt wewnętrzny Banku wykonywany jest na podstawie art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 10 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, na zasadach określających w Umowie Systemu Ochrony SGB przez jednostkę zarządzającą Systemem Ochrony SGB – Spółdzielnię, działającą pod firmą „Spółdzielczy System Ochrony SGB”, ul. Mielżyńskiego 22, 61-725 Poznań, zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr KRS 0000600238, prowadzonym przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

§ 48

1. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego w jednostce zarządzającej Systemem Ochrony SGB – Spółdzielni oraz osoba kierująca komórką do spraw ryzyka braku zgodności ma zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą Banku, oraz możliwość bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do tych organów.
2. Osoba kierująca komórką do spraw ryzyka braku zgodności Banku ma prawo uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, jeżeli przedmiotem posiedzenia są sprawy wchodzące w zakres pracy tej komórki.
3. Powoływanie i odwoływanie osoby kierującej komórką do spraw ryzyka braku zgodności Banku odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej Banku.
4. W przypadku gdy w Banku nie funkcjonuje komórka do spraw ryzyka braku zgodności uprawnienia wynikające z ust. 1-3 przysługują osobom odpowiedzialnym za wykonywanie tej funkcji.

§ 49

1. Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem, uwzględniającego strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określoną przez Bank.
2. Na proces zarządzania ryzykiem składa się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka.
3. System zarządzania ryzykiem zorganizowany jest adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, w tym strategii odnośnie do zarządzania ryzykiem uwzględniającej tolerancję na ryzyko określoną przez Bankiem.

§ 50

1. Niezależnie od zadań przypisanych komórkom organizacyjnym Banku i innym jego organom, odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem ponosi Zarząd Banku.
2. Członkowie Zarządu Banku, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności nie powinni łączyć odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.

§ 51

Rada Nadzorcza Banku zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem. Zarząd Banku zapewnia otrzymywanie przez Radę Nadzorczą Banku regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji od komórki audytu wewnętrznego Spółdzielni lub komórki do spraw ryzyka braku zgodności Banku lub innej komórki lub osoby odpowiedzialnej w Banku za ten obszar.